

ESTIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS, LATVIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

S U S I T A R I M A S DĖL KONSULINĖS PAGALBOS IR BENDRADARBIAVIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Latvijos Respublikos Vyriausybė ir Estijos Respublikos Vyriausybė (toliau vadinamos Susitariančiosiomis Šalimis):

siekdamos skatinti tarpusavio konsulinį bendradarbiavimą;

atsižvelgdamos į besiplečiantį konsulinį bendradarbiavimą Baltijos Ministrų Komiteto rėmuose;

pažymėdamos, kad konsuliniai santykiai, privilegijos ir imunitetai yra nustatyti 1963 m. balandžio 24 d. Vienos Konvencijoje dėl konsulinių santykių, ir atsižvelgdamos į šios Konvencijos 8 straipsnį, kuris nustato, kad, buvimo Valstybei neprieštaraujant, siunčiančiosios Valstybės konsulinė įstaiga buvimo Valstybėje gali vykdyti konsulines funkcijas trečiosios Valstybės vardu;

atsižvelgdamos į savo piliečių interesus;

s u s i t a r ė:

1 straipsnis

Sąvokos

Šiame susitarime:

1. „Pagalbą teikiančioji valstybė“ reiškia Susitariančiąją Šalį, kurios nuolatinė diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga teikia konsulinę pagalbą kitos Susitariančiosios Šalies piliečiams trečiosiose šalyse.

2. „Pagalbą priimančioji valstybė“ reiškia Susitariančiąją Šalį, kurios piliečiai gali prašyti iš teikiančiosios pagalbą Valstybės diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos konsulinės pagalbos trečiosiose šalyse.

2 straipsnis

Bendrieji principai

1. Pagalbą priimančiosios Valstybės pilietis, jei jam reikalingos konsulinės paslaugos Valstybėse, kuriose pagalbą priimančioji Valstybė neturi nuolatinės diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos, gali prašyti konsulinės pagalbos iš pagalbą teikiančiosios Valstybės nuolatinės diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos.

2. Tokia konsulinė pagalba turi būti suteikta atsižvelgiant į pagalbą teikiančiojoje Valstybėje ir pagalbą priimančiojoje Valstybėje galiojančią tvarką ir taisykles.

3 straipsnis

Pagalbos apimtis

1. Pagalbą priimančiosios valstybės piliečiams bus teikiama tokia konsulinė pagalba:

a) pagalba mirties atveju;

b) pagalba nelaimingo atsitikimo ar sunkios ligos atveju;

c) pagalba suėmimo, sulaikymo ar laisvės atėmimo atvejais;

d) pagalba asmeniui, nukentėjusiam nuo nusikaltimo;

e) pagalba ir grąžinimas nukentėjusių asmenų į tėvynę;

f) asmens grįžimo pažymėjimų išdavimas;

g) atliekant notarinius veiksmus ir tam tikras notarinio pobūdžio funkcijas, sutinkamai su buvimo Valstybės įstatymais ir taisyklėmis.

4 straipsnis **Pilietybės nustatymas**

1. Pagalbą teikiančiosios Valstybės konsulinis pareigūnas gali imtis priemonių nustatyti, ar besikreipiantis asmuo yra pagalbą priimančiosios Valstybės pilietis.
2. Pilietybė nustatoma:
 - a) prašant besikreipiantį asmenį pateikti galiojantį piliečio pasą;
 - b) prašant besikreipiantį asmenį pateikti bet kokią kitą pilietybės liudijimą;
 - c) kilus abejonei, pagalbą teikiančiosios Valstybės konsulinis pareigūnas turi kreiptis dėl besikreipiančio asmens pilietybės patvirtinimo į pagalbą priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministeriją ar artimiausią diplomatinę atstovybę;
 - d) kitais būdais, kurie neprieštaruja tarptautinei teisei ir Susitariančiųjų Šalių vidaus teisei.

5 straipsnis **Pagalba mirties atvejais**

- Kai pagalbą teikiančiosios Valstybės diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai yra pranešama apie bet kurios pagalbą priimančiosios Valstybės piliečio mirtį, konsulinis pareigūnas:
- a) nedelsdamas informuoja pagalbą priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministeriją ar artimiausią diplomatinę atstovybę;
 - b) išsiaiškinęs artimųjų giminaičių pageidavimus, pagal vietos tvarką ir taisykles atitinkamais kanalais padeda kūną palaidoti, kremuoti ar grąžinti į tėvynę;
 - c) suteikia galimybę mirusio asmens giminaičiams gauti mirties liudijimą;
 - d) teikia bet kokią kitą pagalbą, kuri neprieštaruja asmens, kuriam teikiama pagalba, Susitariančiųjų Šalių interesams ir tarptautinės teisės principams.

6 straipsnis **Pagalba nelaimingo atsitikimo ar sunkios ligos atvejais**

1. Sunkiai susirgęs ar sunkaus nelaimingo atsitikimo metu nukentėjęs pagalbą priimančiosios Valstybės pilietis turi visomis tinkamomis priemonėmis gauti visą įmanomą pagalbą.
2. Tokia pagalba gali būti:
 - a) pranešimas pagalbą priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministerijai ar artimiausiai diplomatinei atstovybei;
 - b) konsulinio pareigūno apsilankymai;
 - c) patarimai dėl tinkamos medicininės pagalbos suteikimo;
 - d) bet kuri kita pagalba, kuri neprieštaruja asmens, kuriam teikiama pagalba, Susitariančiųjų Šalių interesams ir tarptautinės teisės principams.

7 straipsnis **Pagalba suėmimo, sulaikymo ar laisvės atėmimo atveju**

1. Sulaikytas asmuo turi visomis tinkamomis priemonėmis gauti visą įmanomą pagalbą, atsižvelgiant į tarptautinės teisės normas.
2. Sutinkamai su tarptautine teise, Susitariančiųjų Šalių vidaus teise ir vietos tvarka ir taisyklėmis tokia pagalba gali būti:
 - a) konsulinio pareigūno apsilankymai;
 - b) malonės prašymų pateikimas;
 - c) teisinė pagalba (įskaitant teisinį atstovavimą);
 - d) piniginių įsiskolinimų apmokėjimas, kaip nurodyta šio Susitarimo 11 straipsnyje;

- e) bendradarbiavimas perduodant kalinius;
- f) bet kokia kita pagalba, kuri neprieštaruja sulaikyto asmens, Susitariančiųjų Šalių interesams ir tarptautinės teisės principams.

3. Pagalbą teikiančiosios Valstybės diplomatinė atstovybė informuoja pagalbą priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministeriją ar artimiausią atstovybę apie jos piliečio suėmimą, sulaikymą ar laisvės atėmimą.

8 straipsnis

Pagalba nukentėjusiesiems nuo smurtinių nusikaltimų

1. Pagalbą priimančiosios Valstybės pilietis, nukentėjęs nuo smurtinio nusikaltimo, turi visomis tinkamomis priemonėmis gauti visą įmanomą pagalbą.

2. Tokia pagalba gali būti:

- a) parama gaunant medicininę ir teisinę pagalbą;
- b) neatidėliotinas policijos informavimas apie nusikaltimą;
- c) bet kuri kita pagalba, kuri neprieštaruja asmens, kuriam teikiama pagalba, Susitariančiųjų Šalių interesams ir tarptautinės teisės principams.

3. Apie tokį incidentą turi būti visapusiškai informuota pagalbą priimančiosios Valstybės, kurios pilietis yra nukentėjęs asmuo, Užsienio reikalų ministerija ar artimiausia diplomatinė atstovybė.

9 straipsnis

Pagalba nukentėjusiam asmeniui

1. Nukentėjusiems pagalbą priimančiosios Valstybės piliečiams gali būti teikiama tokia konsulinė pagalba:

- a) patarimai, kaip elgtis nukentėjusiam asmeniui;
- b) pagalba gaunant finansinę paramą iš privačių šaltinių;
- c) finansinė pagalba, numatyta 11 straipsnyje.

10 straipsnis

Grižimas į tėvynę

1. Jei yra įmanoma, pagalbą priimančiosios Valstybės piliečiams turi būti padedama grįžti į tėvynę.

2. Gražinant pilietį į tėvynę, atliekamos šios procedūros:

- a) nukentėjęs pagalbą priimančiosios Valstybės pilietis pateikia prašymą grįžti į tėvynę;
- b) gaunamas patvirtinimas iš pagalbą priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministerijos, kad asmeniui, kuris kreipėsi, gali būti suteikta pagalba;
- c) suteikiama finansinė pagalba (įskaitant kelionės bilieto pirkimą), kaip nurodyta šio Susitarimo 11 straipsnyje.

11 straipsnis

Įsipareigojimas atlyginti išlaidas

1. Nukentėjusiam pagalbą priimančiosios Valstybės piliečiui finansinė pagalba negali būti suteikta, negavus pagalbą priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministerijos pritarimo.

2. Visais atvejais, jei yra įmanoma ir tikslinga, pagalbą priimančiosios Valstybės pilietis, kuris gavo finansinę pagalbą iš pagalbą teikiančiosios Valstybės, turi įsipareigoti atlyginti:

- a) suteiktos finansinės pagalbos vertę;
- b) jei numatyta, pagalbą teikiančiosios Valstybės konsulinį mokestį.

3. Įsipareigodamas atlyginti, asmuo, kuris priėmė finansinę pagalbą iš pagalbą teikiančiosios Valstybės, pasižada atlyginti pagalbą priimančiosios Valstybės Vyriausybei visas išlaidas, kaip nurodyta šio straipsnio 2 punkte.

4. Pagalbą priimančiosios Valstybės Vyriausybė atlygins tokias išlaidas pagalbą teikiančiosios Valstybės Vyriausybei.

5. Susitariančiosios Šalys stengsis neteikti finansinės pagalbos pagalbą priimančiosios Valstybės piliečiui, iki atitinkama pinigų suma, reikalinga nukentėjusio asmens finansinei pagalbai, nebus perduota pagalbą teikiančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministerijai.

12 straipsnis **Grižimo pažymėjimas**

1. Jei grįžtančio į tėvynę pagalbą priimančiosios Valstybės piliečio kelionės dokumentas buvo pamestas ar negali būti naudojamas dėl kokių kitų priežasčių, pagalbą teikiančiosios Valstybės konsulinis pareigūnas turi išduoti asmeniui grįžimo pažymėjimą.

2. Turi būti gautas pagalbą priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministerijos patvirtinimas, kad būtų išduotas grįžimo pažymėjimas.

3. Jei pagalbą priimančiojoje Valstybėje gyvenantis asmuo be pilietybės yra pagalbą priimančiosios Valstybės nuolatinis gyventojas ir turi pagalbą priimančiosios Valstybės institucijų išduotą kelionės dokumentą, jam pametus šį kelionės dokumentą ar dėl kitų priežasčių negalint jo panaudoti, pagalbą teikiančiosios Valstybės konsulinis pareigūnas turi išduoti asmeniui grįžimo pažymėjimą.

13 straipsnis **Bendradarbiavimas**

1. Susitariančiosios Šalys plėtos konsulinį bendradarbiavimą Baltijos Ministrų Komiteto atitinkamo organo rėmuose.

2. Toks bendradarbiavimas apims:

- a) sąlygų sudarymą šio Susitarimo vykdymui ir jo įgyvendinimo priežiūros užtikrinimą;
- b) pagrindinių ir specifinių konsulinių, administracinių, finansinių ir bet kokių kitų instrukcijų, susijusių su šio Susitarimo įgyvendinimu, kūrimą;
- c) pasikeitimą atitinkama konsuline informacija;
- d) įvairių konsulinių atvejų analizavimą tam, kad būtų harmonizuota Susitariančiųjų Šalių konsulinė praktika;
- e) nuolatinių diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų, teikiančių konsulinę pagalbą, nurodymą.

3. Visi ginčai, kylantys dėl šio Susitarimo įgyvendinimo, bus sprendžiami diplomatiniais kanalais, pageidautina, šio Susitarimo 1 straipsnyje nurodyto atitinkamo organo rėmuose.

14 straipsnis **Kalba**

Dėl šio Susitarimo taikymo tarp Susitariančiųjų Šalių bus bendraujama anglų kalba.

15 straipsnis **Baigiamosios nuostatos**

Šis Susitarimas įsigalios praėjus 30 dienų po to, kai Susitariančiosios Šalys diplomatiniais kanalais raštu informuos viena kitą, kad būtinos Susitarimo įsigaliojimui konstitucinės procedūros buvo įvykdytos.

Sudaryta Vilniuje 1999 m. vasario 5 d. trimis egzemplioriais anglų kalba.

ESTIJOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĒS VARDU

LATVIJOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĒS VARDU

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĒS VARDU